

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J. Š.**, t.č. Ústav na výkon väzby Žilina, proti žalovanému: **Riaditeľ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou**, so sídlom Hrnčiarovce nad Parnou, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. ÚVTOS-24/11-2009 zo dňa 9. februára 2009 a č. ÚVTOS-87-1/21-2008 zo dňa 23. júla 2008, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/92/2010 - 38 zo dňa 25. októbra 2011 v spojení s opravným uznesením č. k. 14S 92/2010 - 40 zo dňa 4. novembra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/92/2010 - 38 zo dňa 25. októbra 2011 v spojení s opravným uznesením č. k. 14S 92/2010 - 40 zo dňa 4. novembra 2011 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** krajskému súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením Krajský súd v Trnave nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov a neustanovil mu zástupcu z radov advokátov. Krajský súd v odôvodnení uznesenia uviedol, že žalobca je slobodný a toho času sa nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce. Vzhľadom na to, že žalobca doposiaľ neprejavil záujem o možnosť pracovného zaradenia a vzhľadom na jeho osobné a majetkové pomery krajský súd dospel k záveru, že u žalobcu neexistujú zákonné podmienky na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

Proti uvedenému uzneseniu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom žiadal, aby odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že súd pochybil, keď jednostranne prevzal tvrdenia žalovaného, ktoré sú účelové a tendenčné. Žalobca poukázal na zákon č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v tejto súvislosti na skutočnosť, že odsúdený nemá právo na zaradenie do práce, ale má povinnosť pracovať, pričom porušenie tejto povinnosti je viazané na disciplinárnu zodpovednosť. Žalobca uviedol, že neexistuje žiadne rozhodnutie o disciplinárnom treste žalobcu, ale naopak, je viacero disciplinárnych odmien žalobcu za pozitívny a riadny výkon práce. Žalobcovi nebola doteraz ponúknutá práca, pre ktorú má kvalifikačné predpoklady. Žalobca tiež poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č. k. 6CoE/165/2011 z 29. septembra 2011, ktorým mu bolo priznané úplné oslobodenie od súdnych poplatkov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je potrebné vyhovieť.

Žalobou podanou na Krajskom súde v Žiline, postúpenou Krajskému súdu v Trnave, sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. ÚVTOS-24/11-2009 zo dňa 9. februára 2009 a č. ÚVTOS-87-1/21-2008 zo dňa 23. júla 2008. Žalobca zároveň požiadal súd o oslobodenie od súdnych poplatkov a o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov. Krajský súd na základe žiadosti žalobcu o oslobodenie od súdnych poplatkov vyzval žalobcu na zaslanie vyplneného tlačiva na účely oslobodenia od súdnych poplatkov a zároveň vyžiadal od žalovaného informácie o zárobkovej činnosti žalobcu. Následne napadnutým uznesením rozhodol, že žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznáva a zástupcu z radov advokátov neustanovuje.

Podstata základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na nezávislom a nestrannom súde. Tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy vykonáva.

Rozhodnutie súdu musí byť odôvodnené a musí byť z neho dostatočne zrejmé, na základe čoho súd dospel k svojmu rozhodnutiu. Aj keď nie je nevyhnutné, aby sa súd vysporiadal s úplne všetkými argumentmi účastníkov, skutočnosti, ktoré mali rozhodujúci vplyv na výsledné rozhodnutie, musia byť zdôvodnené jasne a nepochybné. Akýkoľvek nedostatok alebo neadekvátnosť v odôvodnení môže viesť k neplatnosti rozhodnutia súdu z formálnych dôvodov.

Spomenutými zásadami sa však krajský súd v napadnutom uznesení neriadil. Dôvody pre nevyhovenie žiadosti žalobcu o oslobodenie od súdnych poplatkov nie sú dostatočne konkrétne, nie je z nich zrejmé, či pomery účastníka boli spoľahlivo zistené a tiež nie je zrejmé, či krajský súd zohľadnil aj výšku súdneho poplatku vo vzťahu k týmto pomerom. Z toho dôvodu preto nie je možné preskúmať, či výrok rozhodnutia napadnutého uznesenia je zákonný a či zodpovedá skutkovým okolnostiam prípadu.

Rozhodnutím o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov bez náležitého a presvedčivého zdôvodnenia krajský súd odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom.

Z uvedených dôvodov najvyšší súd odvolaním napadnuté uznesenie zrušil podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 21. novembra 2012

JUDr. Alena Poláčková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth